

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie **K. J.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 28 marca 2023 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt IV KO 78/22,

o odmowie przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie postępowania w sprawie

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt II AKa 238/21,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 5 lipca 2021 r., sygn. akt II K 54/19,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku K. J. o wznowienie postępowania, z uwagi na jego oczywistą bezzasadność. Z motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia wynika, że wskazywane przez wnioskodawcę okoliczności nie wpisywały się w żadną z

podstaw wznowieniowych, w szczególności nie spełniało kryterium *propter falsa* oraz *propter nova*. Pierwsze, z uwagi na niepotwierdzenie podnoszonych okoliczności prawomocnym wyrokiem skazującym, drugie ze względu na nieprzytoczenie we wniosku nowych faktów lub dowodów w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na powyższe orzeczenie skazany złożył zażalenie, w którym podniósł ponownie badane już okoliczności, odnoszące się do ustaleń poczynionych w prawomocnie zakończonym postępowaniu, zarzucając, iż niezasadnie przypisano mu zbrodnię usiłowania zabójstwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne. Prezentując powody nieuwzględnienia środka odwoławczego należało na wstępie odnieść się do istoty instytucji wznowienia postępowania. Jak trafnie zauważył sąd a quo jest ono (w istocie wniosek o wznowienie) jednym z nadzwyczajnych środków zaskarżenia, a jako że przysługuje od prawomocnego orzeczenia, to jego podstawy nie są tożsame z podstawami apelacyjnymi. Ich stopień sformalizowania jest o wiele wyższy, zaś procesowa inicjacja wniosku o wznowienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie, tj. w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Instytucja wznowienia nie jest zatem środkiem, za pomocą którego strona może kwestionować ustalenia faktyczne, będące podstawą prawomocnego skazania. Ustalenia te nie stanowią na tym etapie przedmiotu oceny, gdyż ta koncentrować się może wyłącznie wokół ustawowych podstaw wznowieniowych.

Dokonując w ramach kontroli o charakterze quasi-formalnym (art. 545 § 3 k.p.k.) analizy osobistego wniosku K. J. Sąd Najwyższy trafnie przyjął, że nie zachodziły przesłanki do wznowienia postępowania. Wymienione przez skazanego okoliczności nie spełniały warunków do zmaterializowania się którejkolwiek z nich. Tym samym nie obligowało to do podejmowania dalszych czynności procesowych, mających na celu realizację wymagań formalnych wniosku, skutkując odmową jego przyjęcia. Skazany oparł bowiem zaprezentowaną argumentację na twierdzeniu, że

w przedmiotowym postępowaniu dopuszczono się przestępstwa fałszowania dowodów, co - by mogło być skuteczną przesłanką wznowieniową - nie może jednak opierać się jedynie na gołosłownym twierdzeniu strony, lecz wynikać musi ze stosownego orzeczenia, obiektywnie potwierdzającego ten fakt (por. np. postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2008 r., V KO 88/07, OSNwSK 2008, poz. 126). Takiego orzeczenia natomiast nie przedstawiono, co wyklucza możliwość wystąpienia powyższej podstawy wznowieniowej. Równie zasadne było stanowisko w zakresie widocznego już *prima facie* we wniosku braku nowych faktów lub dowodów, mogących wskazywać na wystąpienie którejkolwiek z podstaw określonych w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Ich wykazaniu nie mogło bowiem służyć relacjonowanie odmiennych od ustalonych w prawomocnym wyroku okoliczności zdarzenia. W świetle podstaw określonych pod lit. a, b i c powyższego przepisu chodzi o takie nowe fakty lub dowody, które wskazują na zaistnienie określonej pomyłki sądowej. Powinny więc one wskazywać na wysokie prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą, względnie wymierzenia łagodniejszej kary z uwagi na nieuwzględnienie poprzednio przyjętych okoliczności zobowiązujących do jej nadzwyczajnego złagodzenia, albo pominięcia jako błędnie przyjętych okoliczności wpływających na nadzwyczajne obostrzenie kary. Zawarte we wniosku okoliczności w sposób niewątpliwy nie wykazały natomiast ani owej cechy „nowości”, ani którejkolwiek z wymienionych powyżej doniosłych wadliwości prawomocnego wyroku. W świetle powyższego stwierdzić należało, że wynikający z art. 535 § 3 k.p.k. obowiązek przeprowadzenia kontroli osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania pod kątem jego ewentualnej oczywistej bezzasadności został zrealizowany przez Sąd Najwyższy w sposób prawidłowy. Dodać można, że analogiczny pogląd w kontekście kolejnego wniosku skazanego o wznowienie opartego na tych samych okolicznościach wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia IV KO 119/22, również oddalając go na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

Powyższej oceny stanowiska sądu I instancji nie mogła zmienić treść złożonego środka odwoławczego, w którym skazany - ignorując zawartą w zaskarżonym postanowieniu charakterystykę podstaw wznowieniowych czynioną w

aspekcie realiów niniejszej sprawy i przytoczonej we wniosku argumentacji - w dalszym ciągu prezentował jedynie krytyczne stanowisko wobec poczynionych w postępowaniu sygn. II K 54/19 ustaleń, forsując wyłącznie własną perspektywę na wybrany materiał dowodowy. Skutkować to zatem musiało utrzymaniem w mocy zaskarżonego postanowienia i z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.